

Rapport fra arkeologisk registrering

Detaljregulering for området mellom Elgeseter bru og Vollafallet

Synne Husby Rostad, 13.12.2018

Saksnr.	201845431
Tiltak	Detaljregulering for området mellom Elgeseter bru og Vollafallet
Kommune, gnr/bnr	Trondheim
Tiltakshaver	
Registreringsmetode	Maskinell sjakting
Tidsrom for registrering	30. oktober 2018
Deltakere i felt	Arkeologer Synne Husby Rostad, Reidar Øiangen Maskinfører Svein Reinåsdal, Brødrene Bjerkli A/S
Timer i felt inkl. reise	15
Timer for- og etterarbeid	8,5

INNHOOLD

1 Sammendrag	4
2 Bakgrunn for undersøkelsen.....	4
3 Dokumentasjon	6
4 Området	6
5 Metode	10
6 Om selve undersøkelsen og ev. funn	10
7 Konklusjon	14
8 Vedlegg	15

FIGURLISTE

Figur 1 Forsidebilde. Planområde Elgeseter bru og Vollafallet	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Figur 2 Graving av sjakt 1. Foto: Synne Husby Rostad/Trøndelag fylkeskommune	5
Figur 3 Planområdet/prognoseområde sett mot Elgeseterbru i vest. Foto: Synne Husby Rostad/Trøndelag fylkeskommune	6
Figur 4 Planområdet/prognoseområde sett mot Ø. Foto: Synne Husby Rostad	7
Figur 5 Planområdets beliggenhet	8
Figur 6 Planområdet og kulturminneregistreringer	9
Figur 7 Plassering av sjakter innenfor prognoseområdet	11
Figur 8 Utfyllingslag i sjakt 4. Foto: Synne Husby Rostad/Trøndelag fylkeskommune	12
Figur 9 Utfyllingslag i sjakt 6. Foto: Synne Husby Rostad/Trøndelag fylkeskommune	13

1 SAMMENDRAG

I forbindelse med detaljregulering for området mellom Elgeseter bru og Vollafallet, varslet Trøndelag fylkeskommune behov for arkeologiske registreringer innenfor planområdet. Dette ble gjennomført 30. oktober 2018.

Det ble åpnet i alt 7 sjakter – hvorav ingen var funnførende.

2 BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

Alle kulturminner eller spor etter menneskelig virksomhet fra før reformasjonen, det vil si før år 1537, er automatisk freda etter § 4 i kulturminneloven (kml), og i henhold til gjeldende forskrifter til kulturminneloven er fylkeskommunen delegert ansvaret for å ivareta de samlede verneinteresser knyttet til kulturminner i plan- og utbyggingssaker. Fylkeskommunen kan derfor kreve arkeologiske registreringer før en eventuell godkjenning av planen/tiltaket, jf. Kml.

I forbindelse med plan- og utbyggingssaker kan fylkeskommunen kreve at det foretas arkeologiske registreringer forut for en eventuell godkjenning av planen/tiltaket. Tiltakshaver har etter kulturminnelovens § 9 plikt til å undersøke om tiltaket vil virke inn på automatisk fredete kulturminner. Det vil som regel innebære en befaring eller registrering av det aktuelle planområdet av arkeolog fra fylkeskommunen.

Hensikten med undersøkelsen var å få klarhet i om det kunne påvises automatisk freda kulturminner som kunne komme i konflikt med tiltaket.

Praktiske opplysninger

Undersøkelsen ble utført av arkeologer Synne Husby Rostad og Reidar Øiangen, Sør-Trøndelag fylkeskommune 30. oktober 2018. Det ble i alt benyttet 15 timer i felt. Maskinell flateavdekking ble utført av Svein Reinåsdal, innleid fra Brødrene Bjerkli A/S. Det ble benyttet en gravemaskin av type Kubota KX080-3A, med skuffebredde 1,3 m på 8,5 tonn. Gravemaskinen ble benyttet i totalt 5 timer til avdekking av matjordlaget.

Figur 1 Graving av sjakt 1. Foto: Synne Husby Rostad/Trøndelag fylkeskommune

3 DOKUMENTASJON

Alle sjakter og ev. strukturer er dokumentert med tekst og foto. Sjaktene ble målt inn med ALTUS APS3 GPS med CPOS signalkorreksjon. Det ble oppnådd RTK fix/float og nøyaktighet ned til 1 cm. Alle arkivverdige foto er tagget og lagt inn i fylkeskommunens fotodatabase, Fotoweb. kartene er utarbeidet i ArcView versjon 10.6.1.

4 OMRÅDET

Undersøkellesområdet ligger øst for Elgeseter bru, og strekker seg bort til krysset Vollafallet/Vollabakken i Trondheim. Terrenget er skrånende og består av en stripe grøntareal og gangstier/elvepromenade mellom Nidelva i nord og Klostergata i sør.

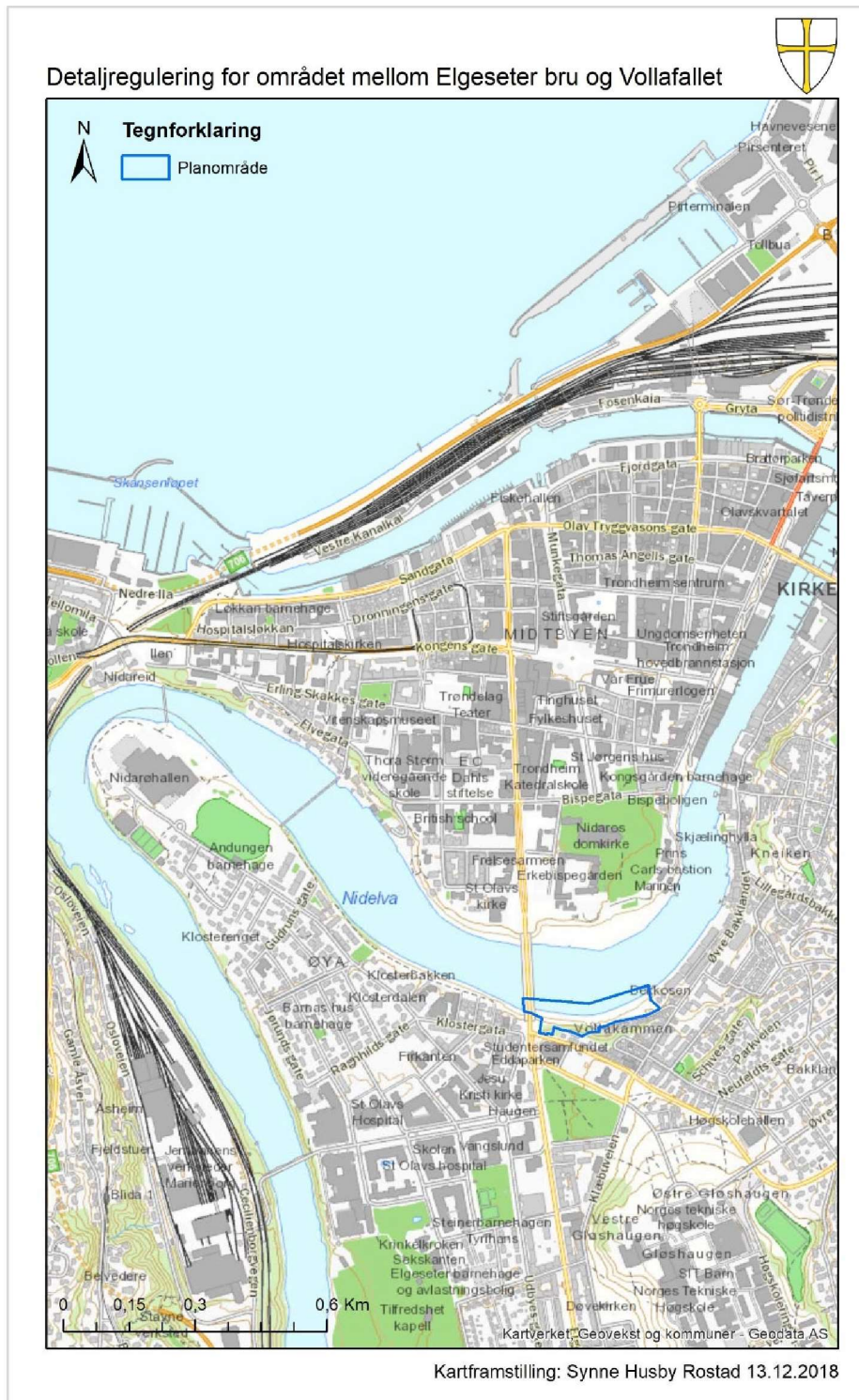
Planområdet dekker et område på ca. 300 x 70 m, med et mindre prognoseområde (20 x 70 m) i vest.

Figur 2 Planområdet/prognoseområde sett mot Elgeseterbru i vest. Foto: Synne Husby Rostad/Trøndelag fylkeskommune

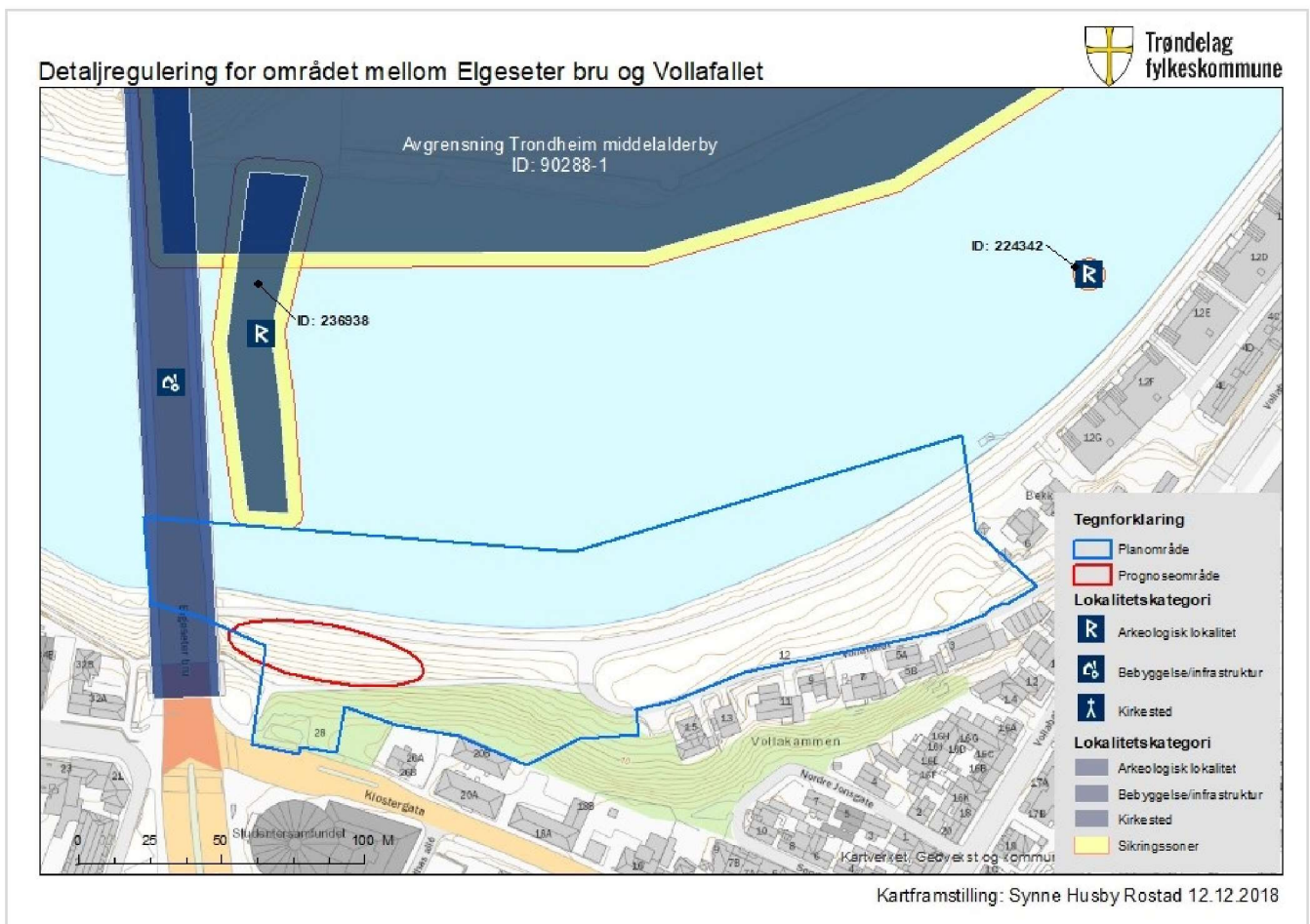
Figur 3 Planområdet/prognoseområde sett mot Ø. Foto: Synne Husby Rostad

Figur 4 Planområdets beliggenhet

Kulturminneregistreringer i området

Det har vært flere runder med marinarkeologiske undersøkelser av deler av Nidelva nord for planområdet. Senest høsten 2018 har det blitt gjort nye undersøkelser og nye funn av bevarte trekonstruksjoner som stammer fra middelalderbruen som trolig ble oppført i 1160-årene. Tidligere har det blitt registrert rester av brukar i elva (Askeladden-ID: 236938) Dendroprøver fra disse stökkene har blitt datert til 1263.

Figur 5 Planområdet og kulturminneregistreringer. Askeladden-ID: 224342 er et stökkanker. Elgeseter bru oppført i 1950 er forskriftsfredet som et teknisk/industrielt minne

5 METODE

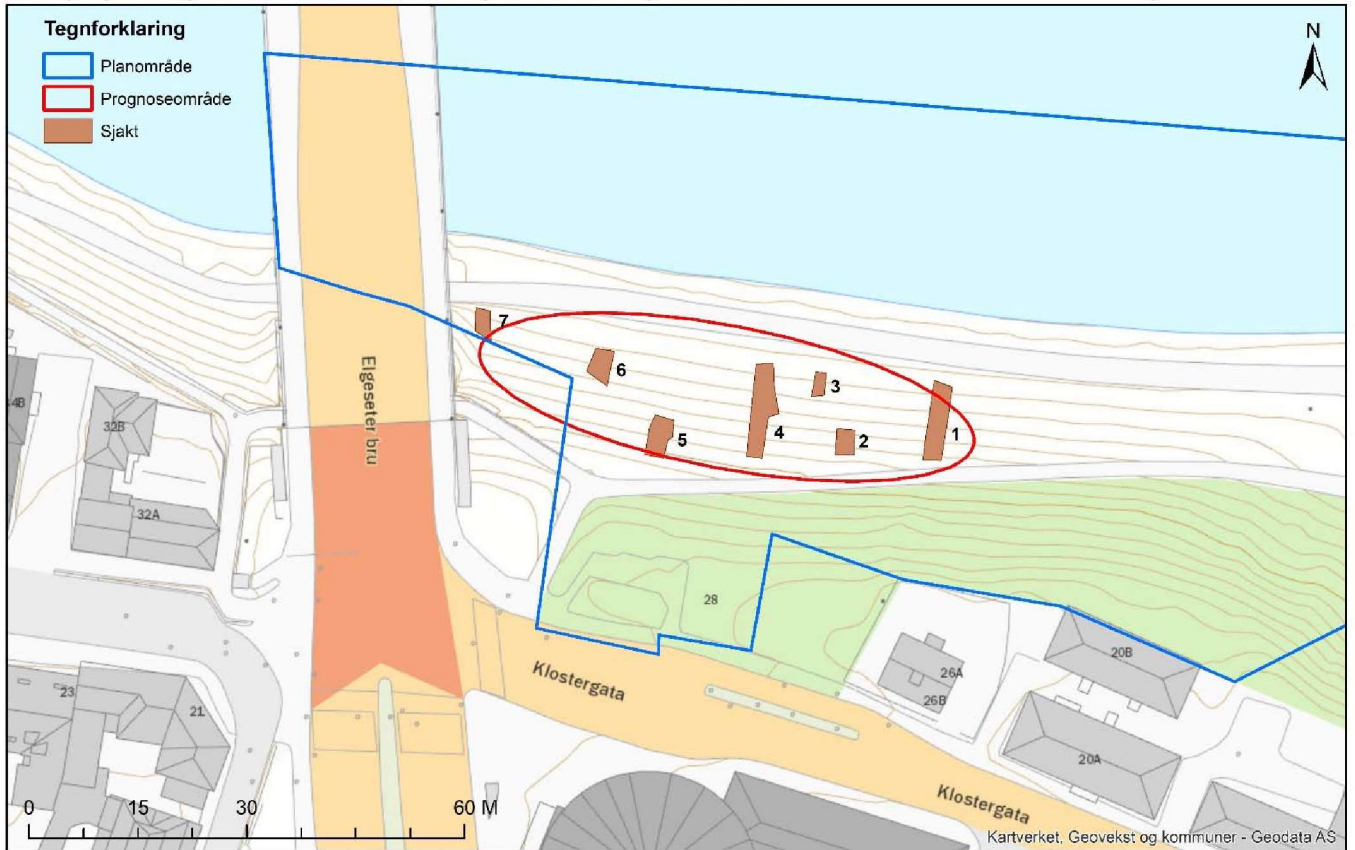
Det berørte området ble undersøkt ved bruk av gravemaskin, såkalt maskinell søkesjaktning, der det åpnes sjakter på 2-3 m bredde med ca. 10 m avstand ved hjelp av gravemaskin. Med denne metoden vil kulturminner som er skjult under matjorda framtre som flekker med avvikende farge og konsistens i undergrunnen. Prognoseområdet på ca. 20x70 var nærmest Elgeseterbru, vestlig side av planområdet. Potensialet for eventuelt å påtreffe rester av brukar fra middelalderen var størst i dette området.

6 OM SELVE UNDERSØKELSEN OG EV. FUNN

Det ble til sammen åpnet sju sjakter innenfor prognoseområdet, hvorav ingen viste seg å være funnførende. Skråningen i prognoseområdet består av gresstorv, brun omrotet sandsilt med moderne søppel og flere meter med utfyllingslag under. Gravingen i alle sjaktene påviste et veldig tykt utfyllingslag der den øvre delen består av ca. 1-1,5 m gråbrun silt og deretter flere meter med steinfyll/betong/asfalt under. Når man graver dypere enn 2 m er det en overhengende risiko for kollaps av sjaktene på grunn av høy hellingsvinkel og ingen avstiving, det var derfor ikke mulig å påvise eventuelle uforstyrrete lag under utfyllingslaget.

Når det gjelder en mulig påvisning av brokar og/eller brohode fra middelalderen kan man anta at kulturminner rundt elvekanten ved Elgeseter bru ligger for dypt til å bli påvirket av videre utfylling i området.

Detaljregulering for området mellom Elgeseter bru og Vollafallet

Kartframstilling: Synne Husby Rostad 13.12.2018

Figur 6 Plassering av sjakter innenfor prognoseområdet

Figur 7 Utfyllingslag i sjakt 4. Foto: Synne Husby Rostad/Trøndelag fylkeskommune

Figur 8 Utfyllingslag i sjakt 6. Det mørkere laget under den gråbrune silten fortsetter videre nedover. Foto: Synne Husby Rostad/Trøndelag fylkeskommune.

7 KONKLUSJON

Ved denne arkeologiske registreringen ble det ikke påvist noen automatisk freda kulturminner.

Synne Husby Rostad, arkeolog
Trøndelag fylkeskommune

8 VEDLEGG

